

EDINOST

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edincih je moč«.

»EDINOST« izhaja 2krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsa leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — *Nepoštnice, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente, »Nova tiskarna«.*

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — *Inserati* (razne vrste naznana in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Zveza treh cesarstev.

Precej ko se je zvedelo o zvezi Avstrije, Nemške in Italije, to je prve dni novembra, l. l. pisali smo tudi mi v št. 90 l. l. o tej zvezi in kar naravnost izrekli, da zveza omenjenih treh velevlasti ne zadostuje v garanciji evropskega mira, mej drugimi smo objavili tudi ta le stavek: »Le ako je tudi Ruska v mirovni zvezi in se mej njo in Avstrijo napravi »modus vivendi«, le po tem je mogoče misliti na trajni mir, kajti Francoska brez Rusije ne more postati nevarna Evropi. Prav zato pa oni šovinisti, ki hočejo po sili, da je mirovna zveza obrnena proti Rusiji, niso pravi prijatelji mirovne politike«. V istem članku smo tudi omenili, da bi bila politika našega ministra Kalnokija jako nevarna, ako ne doseže sporazuma z Rusijo glede končnega urejenja zadev na Balkanu. Da smo mi prav imeli, to nam dokazujejo dogodki zadnjih dni. Odkar je namreč ruski minister Giers bil na Dunaji in v Berlinu, začeli so razni listi pisati, da je tudi ruska pristopila k mirovni zvezi srednje-evropskih držav; a zdaj je ta zveza postala uže povsem istinita in dovršena stvar. Govori se celo, da je na mesto zveze srednje-evropskih držav stopila zopet zveza treh cesarjev, ki ima svoj zgodovinski pomen od začetka sedanjega stoletja; a govori se tudi, da sta se Avstrija

in Rusija popolnoma sporazumeli glede politike na balkanskem poluotoku. — To je verjetno, ker brez tega ni bilo niti misliti na nobeno trajno zvezo. Ako pa je ta zveza napravljena na takej podlagi, potem smemo res upati na trajni mir v Evropi, katerega nebi mogla kaliti nobena druga protizveza. Ali zveza treh cesarjev ne pomenja le mir v Evropi sploh, ona pomenja tudi zvezo konservativnega življa proti raznim naporom, ki merijo na razrušenje sedanjega društvenega reda, ona pomenja vojno socializem in sploh prekucevalcem raznih barv, kakor so se zadnja leta pojavili.

Kadar koli se je še ta zveza treh cesarjev sklopila, imela je v nasledku tudi prevladanje konservativne politike v Evropi, kaj tacega bode tudi ta pot, — znamenja vsaj tako kažejo. — Želeti je pa pri tem, da ta konservativizem ne preseže mej in da ne omaja svoboščin, katere so si do sedaj priborila ljudstva, temveč da te svoboščine pametno varuje in tako pomnožuje, da ljudstva sama spoznajo, da so vladana, a ne zatirana, konservativizem naj bi bil obrnjen le proti izgredom človeškega društva in proti izrodnom bolestnega mišljenja. Na tak način bode mirovna politika pomenjala tudi epoho najlepšega napredka in se bode tudi trajno in najsigurnejše zaduševala vspešna agitacija destruktivnih elementov društva. — Kakor smo uže v začetku rekli,

zveza treh cesarjev nam daje še le pravo garancijo za večletni mir; a zveza srednjeevropskih držav brez Rusije bila je miru protivna. Veseliti nas more, da so avstrijski sedanji državniki to spoznali; to bode tudi dobro vplivalo na konsolidiranje in spolnjenje sedanje notranje vladne sisteme v naši državi, o čemur pa bomo govorili v prihodnji številki.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V poslanski zbornici je 7. t. m. predložil minister za poljedelstvo zakona načrt zastran razkosavanja srednjih kmetij pri podedovanju. — Poslanec Lienbacher je utrjeval svoj predlog zastran eksekucij kmetijskih posestev. Glavna naloga naj bode, da se podeli dolžniku mogočnost, da pride zopet v posestvo svoje lastnine. Ta predlog se je potem izročil pravnemu odseku. — Na zadnje se je brez razgovora sprejel zakon zastran povišanja stavbenih stroškov za arlberško železnico.

8. t. m. je se pričela obravnava o proračunu za leto 1884. Dohodki so proračunani na 474¹/₂ milijona gld., troški pa na 515 milijonov gld., tedaj znaša primankljaj 40 in pol mil. gld., ali od te vsote je treba odbiti 35 in pol milij. gld., ker so namenjeni za produktivne namene, osobito za nove železnice; pravi primankljaj znaša tedaj le nekoliko nad 5 mil. gold. V primeri s poprejšnjimi leti se mora proračun

imenovati ugoden, tri ako se le še par let proračun tako boljše, zgine primankljaj popolnoma. — Zoper proračun sta govorila Carnerl in Schaup, zanj pa Adamek in Hevera. V ponedeljek in vtorek se je generalna debata nadaljevala, danes pa se menda prestopi v specialno debato. Kaj izvrstno je govoril finančni minister vtorek, neusmiljeno je bičeval nemške liberalce in izlasti mlajšega Plenerja, večnega juda za ministerski stol. Liberalci so mej tem govorom. če imajo še človeško kožo — kar pa je uže nekoliko dvomljivo — morali krvav pot potiti. — O tem govoru prihodnjš nekoliko več.

Zveza treh cesarstev Avstrije, Nemčije in Rusije je gotova, ter je vsem trem potrebna. Avstrija potrebuje proste roke v Bosni in Hrcegovini in mirnih sosedov na balkanskem poluotoku; Nemčija prav tako v Alzaciji-Loreni in varnosti proti Francozom, ki l. 1870 niso pozabili, ter ga tudi tako k malu ne pozabijo. Rusija pa ima mnogo velevažnega posla v srednji Aziji, zato potrebuje dobrih sosedov v Evropi. S to zvezo dobe vse tri države prosto postopanje ter se jim ni ball, da bi jih ovirale druge države.

Ogerske poslanske zbornice finančni odsek je sprejel predlogo zastran železnice Mostar-Metkovič. Na ugovore nekaterih poslancev je odgovoril Tisza, da železnica namerjava le brambo dežele; kolikor bolj se bo pa skrbelo za brambo, toliko manj vojakov bo vzdrževala država v zasedenih deželah.

V Sarajevu začno še ta mesec delati veliko, krasno palačo, ki bo imela 180 sob in veliko dvorano. V to palačo se naselje deželne gosposke.

Podlistek.

Tone Žezkov.

I.

Tone Žezkov je bil zelo lep fant. Pred nekaterimi tedni je prišel od vojakov. Stara mati Marijana ga je radostno sprejela; pa saj je bil ta njen jedinec. Oče je Tonetu umrl, ko je bil ta še pri vojakih. Odločena mu je bila majhna kmetija, katero je bil kupil njegov oče. S to združena je bila uže od nekdanj tudi cerkovniška služba. Da je le prišel Tone od vojakov, šel je h gospodu župniku, poljubil mu roko ter prosil, da bi mu zopet podelil častno službo vaškega cerkovnjaka, ki jo je imel po smrti njegovega očeta nek drug vaščan. Gospod župnik je vedel, da je bila ta čast uže od nekdanj pri Žezkovih, zato je precej drugzega dne odpovedal službo prejšnjemu cerkovniku. Tone je bil tega vesel. In kdo bi bil za tako častno mesto sposobniši od njega? Brati je znal, pisati tudi za silo, računaje mu je tudi šlo, kakor očenaš, nekaj nemških besedij se je naučil pri vojakih, pa kaj samo »besedija«, celo govoriti je znal nekaj nemški, to se ve, da le za silo. Pri maši streči je znal uže za mladih let. On in prav on je za take službo in nikdo drug. Gospod župnik so ga sicer večkrat svarili, naj razločneje izgovarja latinske besede, ali on si je vendar mislil, da zna vse to izvrstno, češ: saj Bog umeje latinski in on mi ne zameri, če malo bolj po domače zavijem. Tako se je Tone večkrat pomotil, ko je molil confiteor: ko je končal »mea culpa, mea maxima culpa«, ter začel et in Deo precor

beatam Mariam itd., preskočil je začetek, ter ponavljal to, dokler ga ni mašnik opomnil, da treba končati.

Uro na turnu je Tone pa vendar tako dobro ravnal, da nikdar ni minute zgrešila. Večna luč v cerkvi mu je bila sveta dolžnost. Šel bi si bil za velik greh, ko bi bila kedaj ugasnola. Tudi gospod učitelj-organist je bil z njim zadovoljin, posebno zato, ker mu je časi pri pevskih poskusnjah pritiskal meh prav vstrajno in ni hotel nikdar vzeti četrtaka za plačilo.

Vse to je bilo dobro. Tone bi bil moral biti zadovoljin s svojo službo. Ali mladost je norost! Nekaj mu je vendar še manjkalo!

Mati mu je rekla o nekej priliki, da bi bilo dobro, ko bi se ženil. Tone si ni dolgo pomišljeval, katera bi bila za njegovo srce. Saj mu je bilo to uže skoro znano. Jelica, gospodova sestrična in kuharica ga kaj rada vidi. Kedar ima on kak opravke v farovži, vselej ima zanj kaj posebnega: kak šopek, podobico, ali kaj jednacega; to se ve da ne sme gospod. strije župnik tega videti in vedeti. In Tone se tudi tega ne brani, tudi on ima rad Jelico. Da, o nekej priliki, ko ni bilo župnika doma, poljubil jo je celo enkrat na lice in — ona njega tudi, to se umeje. V srci je bil Tone uže sklenol, da njegova bode le Jelica, ali pa nobena. Pa saj je ona najlepše dekle, kar jih premore fara in Tone tudi najlepši fant; kdo more tedaj braniti zvezo dveh takó iskreno ljubečih se src! Tako si je mislil Tone.

Nekega zimskega dne je šel župnik obiskat svojega tovariša v bližnjo vas. Naš junak Tone je to dobro vedel. Ni hotel tedaj zanemariti ugodne prilike, da ne bi obiskal Jelice, ter jej razodel, kakó priščno jo ima rad.

Sama je sedela deklica za pečjo v malej sobici in pletla, ko je prišel Tone. Pri tej priči je zarudela v rudeči lepi lici in ni vedela, kaj bi počela.

Tone jo nagovori: »Dober dan, Jelica! Ona mu še le čez nekaj časa odgovori: »Bog daj!«

»Kaj bi pa rad Tonče?«
On se namuzne in reče: »Kar bi rad, to ti povem pozneje. Najprej ti pa moram povedati nekaj novega!«

»Kaj tacega?« prša ona.

»Draga m — — —!«

»Pa, da te kdo ne čuje«, reče Jelica.

Njega to skoraj malo vznemiri, pa vendar nadaljuje:

»Znano ti je, da ne moreva sama z materjo opravljati vseh del, ki mi jih nalaga stan. Mati mi svetuje, naj se oženim.«

Jelica je pri tej besedi zopet zarudela ter pogledala Toneta takó ljubezno, da bi bil mogel brati v njenem pogledu vso njeno vročo ljubezen do njega. Tone jo prša:

»Kaj praviš, kde naj si iščem ženice?«

Ona se nasmehne, povesi glavico, ter zre v svoje pletivo in ne reče — nič.

»Morebiti bi bila ti zoper to, ako bi te prosil, da bi bila moja nevesta?«

Ona reče nekako sramežljivo, poluglasno »ne«, potem jo pa Tone objame in na ustne goreče poljubi. Stisnil jo je na svoje srce in zdihol: »srce moje!« Na to se mu ona izvije in poravna lase na glavi, ter pravi: »Ne vem, kaj porekó strije; oni bodo brž ko ne nezadovoljni s to zvezo. Tega se bojim!«

»O nikar se ne boj, Jelica, nič ne bo hudega!«

»Dragi moj, ti praviš: »nič se ne boj«, ali Bog vé, kaj bo še iz tega.«

»Jelica, prosim te, ne govori tako čudno; saj te imam jaz vendar rajše od vseh drugih.«

Te besede so potolažile mlado njeno srce. K malu sta se nehala pogovarjati. Ločila sta se v strahu, da bi ju kdo videl. Tone je odšel po opravilih in pred odhodom sta si še podala roke in želela, da se kmalu zopet vidita.

Ali, od sedaj nista imela več prilike, da bi bila o tem govorila. Ob nedeljah je bila Jelica vedno najbližja oltarju in Tone je stal skoraj vedno na žagradnih vratih. Ljubeznivi pogledi so švigali sem ter tja. In — ljudje imajo bistre oči! Ljudje vidijo vse, ljudje zvedo vse. Kmalu je bila po vsi govorica: Zežkov Tone in pa gospodova Jelica se imata tako rada, da se še Boga v cerkvi ne bojita.

To zvedó i gospod župnik.

Oj uboga Jelica! Vsi njeni upi so se podrli, vse nade so zginole, vse želje so se potopile. Oj, kako hudi so bili gospod strije! Strani je morala — strani in nikdar več se ni smela prikazati nazaj. Morala je oditi nenadoma — brez slovesa. Oj ubogi Tone! Videl je, da je zdrdal voz z objokano Jelico iz vasi. Tesno mu je prihajalo pri srci, ali sam ni vedel zakaj, ni mogel razumeti.

Drugo jutro mu je bilo uže vse znano. Župnik so ga prav dobro ošteli ter rekli, če še kedaj kaj tacega stori, moral bo zapustiti cerkovniško službo. Proti lastnej volji je ubožec za trdno zagotovil, da se nič več ne pregreši.

Iskre goreče ljubezni v srci pa ni mogel pogasiti. Hrepenel je le zmiraj po njej — le po njej, ki je bila duša njegove duše, srce njegovega srca. Obžaloval je njeno želostno osodo in svojo neprevidnost. Vesel ni bil nikdar več.

(Konec prihodnjič.)

Vnanje dežele.

Propaganda fide, kakor poročajo «Osservatore Romano», pripravljajo okrožnico na škofo zastran premeščenja upravnega sedeža izven Italije, osobito kar se tiče dardi in volil. Papeževi poslanci so neki že dobili nalogo, naj naznanijo škofom, da so oni zastopniki propagande za upravne in civilne zadeve. — Papež kliče na 24. marcija tajni in na 27. javni konsistorij.

It Rima se poročajo, da italijanska vlada zahteva 150 milijonov lir za utrbo planinskih sotesk.

Nemški državni zbor je 7. t. m. izvolil Levetova za prvega, Frankensteina za drugiega in Hoffmanna za tretjega načelnika.

V **nemškem državnem zboru** se je zvezalo 110 poslancev v ta namen, da bodo branili liberalizem, ki je po njih menenju v nevarnosti. Nasprotnovalci bodo posebno knezu Bismarku, ki pa utegne močnejši biti od vseh njegovih nasprotnikov toliko bolj, ker ima več srca za ubogo ljudstvo, nego ti liberalci, ker za delalski stan, kateri Bismark podpira, nečejo nobene skrbi imeti, ampak zahtevajo, naj si delalci sami pomagajo.

Tudi na **Francoskem** so začeli z dinamitom pretiti, v Lionu so našli 9. t. m. na pariškega grofa adresirano pošiljatev, v kateri je bila bomba. Prav v tem mestu je ta dan počila dinamitna patrona pred vojašnico in enega nižjega častnika smrtno ranila.

Francoski senat je 7. t. m. potrdil trgovinsko pogodbo z Avstrijo-Ogersko. Ministerski načelnik pa je izrekel upanje, da se ta pogodba k malu sklene.

Zoper anarhistov so začele postopati vse države, celo Švica, kder je bilo doslej gnezdo teh prekucuhov, zaprla je vodjo švicarskih anarhistov Kenella, ki je tudi sumljiv necega navadnega hudodelstva.

Ko je **peklenska mašina** na Waddingtonovej postaji v Londonu odrekla, bil je pruski princ Henrik z grofom Münster v sobi, pod katero je bila mašina. Odrekla je mašina zato, ker se je olje v urnici zgostilo, sicer bi se bila soba razrušila.

V **angleški poslanski zbornici** je 7. t. m. vlada naznanila, da so jej vse vlade k zmagi srečo voščile. Generala Grahama vojska ima edini namen varovati obrežje rudečega morja. Ako Osman Digma svojih vojakov ne pošlje domū, razžene jih siloma angleška vojska, krivi prorok pa ne ovira namenov generala Gordona. — Generalu Gordonu prijateljski rodovi so popolnoma pobili 1000 mož, poslanih iz El-Obelda proti Kartumu. — Vsa Grahama vojska se je zbrala v Suakimu, od kodar se vzdigne zoper Osman Digma.

Angleški general Hervett je zahteval od Osmana Digma, naj se do 10. t. m. podvrže, če ne, vzdigne se 11. t. m. zoper njega. — Osman Digma pa v Sinkatu nabira novih vojakov ter ima doslej 6000 mož zbranih. Zadnje novice pa Angležem niso zelo ugodne. Osman Digma je namreč odbil zahtevanje, naj vojake razpusti, general Gordon pa je brzojavil, da ne more oti posadek na belem in plavem Nilu, če se mu ne pošlje potrebna vojska, ker so se rodovi v teh krajih uprli.

It **Tonkina** je brzojavil francoski general Millot, da se je napotil 7. t. m. proti Bacninhu. Ena vojna ladija se je bojevala z sovražnikom; Francozi imajo enega mrtvega.

Dopisi.

Iz Bazovice, 4. marcija.

Gospod dopisnik, ki piše o veselici v Bazovici, katera se je vršila dne 23. februarja, nekoliko se moti; zatoraj prosim, dovolite mi njegov dopis v 18. št. Edinosti nekoliko popraviti in veselico nekoliko natančneje popisati.

G. dopisnik piše, da se bazovski pevci skoraj sami v petji podučujejo in da pojo vsečno najtežje zборе. Temu ni tako; ker do zdaj, hvala Bogu imamo dva, in če treba, še tretjega pevovodjo, kateri vedno podučujejo naše vrle pevce, in ti so: g. A. Ražem, cerkveni organist in njega desna roka g. A. Čok, tukajšnji učitelj. Zatorej se nam je čudno zdelo, ko smo čitali v vašem cenjenem listu, da se skoraj sami podučujejo. Naši pevci so peli kaj precizno več komadov pod vodstvom g. A. Ražem-a. Tudi našega mladega bazovskega kvar-

teta ne smem pozabiti! Da, po pravici rečeno, naši Drejški so res prav fest fantjet. Njihovo petje se mi je zdelo prav rajsko.

Deklamacija: «Jestejeva prisega», katero je deklamovala s pravim žutom gosposodičina J. Cernigoj, sponesla se je prav dobro. Tudi igra: «Zakonske nadloge», vzbudila je mnogo smeha med ljudstvom. Role so se vse dobro izvršile. Omeniti moram, da so igralci in igralkice, razen enega, tukaj prvokrat stopili na oder, in vendar je vsak svojo nalogo izvršil v občno zadovoljnost. Cestitamo! Moti se g. dopisnik tudi, ko piše, da je gadela g. M. Urbančič-a magistratova roka, da ni mogel več učiteljevati in petja podučevati. To ni tako! Našega vrlega Mihota ni zadela magistratova roka, ampak njegovo zdravstveno stanje je bilo krivo, da je moral učiteljsko službo popustiti. Omeniti še moram, da vzbuditelj narodnega čuta, in prvi pevecem Bazovskem učitelj je bil naš g. Miha — ali duša prve in sedanje veselice je naš mladi pevovodja »Hrabroslava«, kateri je radi tega dokaj sitnosti imel tedaj! čast komur časti! Tretjič piše g. dop., da je mali oder rajnce Rojanske čitalnice prava dramatična ambulanca za zgornjo okolico. Tudi to ni tako; naš veselični odsek je prosil opensko čitalnico, da jim je bila tako dobra, da je oder posodila, ker naš veselični odsek ni imel za zdaj toliko moči, da bi si bil mogel lasten oder napraviti. Volja je res dobra, le mošnja je še preslaba.

Prav tako piše g. dop. da se je program redno vršil, pa vendar, šaljivega prizora ni bilo, ker jim je prepozno došel; mesto tega se je pa pela pesem: »Hrvatitama«, katero je pel domači zbor pod vodstvom g. A. Ražem-a prav izvrstno. Veselico je počastil tudi naš okrajni glavar g. J. plem. Mirkovič.

Plesalo se je do ranega jutra. Mej plesom so nas navduševali domači pevci z lepimi slovanskimi kori.

Ker imam uže pero v roci, dovolite mi, da vam nekoliko sporočim o naših razmerah! Omeniti moram, da se vstanovlja čitalnica tukaj uže več časa, pa zadrege radi pravil so krive, da ni še vstanovljena. Pravil čakamo dan na dan. Da bi uže skoraj prišla iz jutrovnih dežel!

Nadejamo se vendar, da nam veseli najnikaj dobrega prinese. Kakor slišimo, namerjavajo napraviti naši narodnjaki veliko veselico s petjem, igro, deklamacijo in tombolo pod millim nebom v spomin otvorjenja čitalnice v Bazovici. Nadejamo se, da bode veselica krasna. Ker pa bode omenjena veselica prve dni maja, dobro in lepo bi bilo, ako bi prav ta dan naš vrli »Tržaški sokol« v Bazovico vzetel in ljudstvo s telovadbo nekoliko razveselil. Mi Bazovčani bi kaj uljudno sprejeli rudeče košuljce, kakor smo jih v minolem letu, t. j. 8. septembra 1883. tako da so bili malo kde v okolici tako uljudno sprejeti.

Ker uže o ustanovitvi čitalnice govorim, omeniti moram še, da vse teče, kakor bi bilo namazano, le naši narodnjaki bi se morali kaj več brigati. Do zdaj se največ trudijo naši mladi pevovodje za ustanovo čitalnice in napravo veselice. Uže zdaj pa klidem našim narodnjakom: podpore! podpore! pa uže pojde. Opozarjam jih tudi, da bi kateri brezplačno poklonili časopise čitalnici, da bi se meji tem mošnja nekoliko okreplela in otežila. Zatoraj na noge, na delo hrabri junaci!

Vam bazovski pevci in vašim pevovodjem pa klidem iz dna srca: živijo! le tako naprej in zmaga bode naš!

Bazovčan.

Iz Komna v 9. dan marcija.

(Saj našel si na bōžjem nebū, kar tūkaj bi zastōj iskal S. Gregorčič.) V 7. dan t. m. je preminol Peter Pirker, c. kr. okrajni žandar Sezanski.

Kot c. kr. žandar je služil v Podgradu, Gorici in Ajdovščini. Zbog svoje marljivosti je prišel kmali v Komen za vodnika in poveljnika tukajšnje žand. postaje. Kot okrajni stražni glavar se je preselil v Sezano; njegov odhod iz Komna se je močno obžaloval, ker je bil obče priljubljen. On je bil namreč eden izmed tistih žandarjev, ki imenitnost svojega stanu popolnoma poznajo, ki uvidevajo velike težave svojega trudapolnega poklica, ki si pa tudi prizadevajo svoje dolžnosti natančno in vestno izpolnjevati.

Zatopa ga je vse spoštovalo in rado imelo, kar se je posebno pokazalo pri njegovem pogrebu. Razen ogromnega števila domačih župljanov, se je vdeležilo pogreba mnogo ljudi iz okolice, veliko daljnih in bližnjih prijateljev, posebno žandarjev, ki so od vseh strani prihitali, skazat mu zadnjo čast. C. k. okrajno glavarstvo v Sezani je zastopal gospod vitez Höhnel, c. k. okraj. glavar sam. Videli smo tudi g. nadporočnika kot zastopnika razdelnega poveljništva iz Trsta, vse Komenske uradnike, župane, učiteljsko osebje s mnogobrojno šolsko mladino, veterane z godbo itd.

Iz slov. Gorice, na Štajer. 11. marcija.

Zadnjič sem pisal, kako smo pri nas sanjali uže o prijetnej pomladi, a danes moram zabeležiti, da smo se zlo varali. Tri dni i tri noči je neprenehoma snežilo,

tako, da ko bi soparna zemlja sproti sneg ne podjedala, bil bi dobil debelost od 1, seznaja. Vendar danes, ko to pišem, imamo uže zopet tudi prvi lep prijetni dan. Sneg se je tudi uže precej ustrašil pekočega solca, in skopne, ako ostane toplo vreme, v teden dnevih. Bog daj! saj drugače nam utegne še ozimne poško lovati. Nemški pregovor: Mären-Schnee thut den Feldern wehe; potem takem vendar utegnol bi se še potem takem vendar uresničiti. Dusti pa smo po tem snegu zadržani z delom na polju in v vinogradih. Tudi sadno drevje nam je malo polomil, sicer pa dobro, da je še prišel zdaj ko je zimski čas, ker drugače bi se nam utegnolo gočiti, kakor poročate v zadnji »Edinosti« tam doli ob Adriji, da bi tudi tukaj pozno v maju po cvetočem drevju in zelenih vinogradih zavladala — poparjenost, in s tem nas spravila še v večje siromaštvo, česar pa nas ljubi Bog obvaruj! Goričan.

Domače in razne vesti.

C. k. kranjski namestnik bar. Winkler je prišel v Trst vtorek zjutraj in se pristavil v »Hôtel Delorme«.

Imenovanje. Ministerstvo uka je imenovalo Ferdinanda Anton-a sedesnega asistenta, drugim pristavom vremenoslovnega in zvezdoslovnega opazovališča na trž. trgovinske in navtične akademiji.

Razpisano mesto. Razpisano je pri c. k. namestništvu mesto oficijala. Prosnje uaj se vložje pri c. k. namestništvu najdalje do 15. aprila t. l.

C. k. mornarica. Vtorek zjutraj je priplula iz Pulja v Trst, c. k. topničarica »Kerka«, pod poveljništvom nadvojvode Karola Štefana.

Tuja ladja. V nedeljo ob treh popoldne je prišla pred Trst in se tu zakotila ruska vojna oklopna »Vojvoda Edinburški«. Oklopna ima na krovu 400 mož, štiri velike in dva lahka kanona. V ponedeljek zjutraj ob osmih je pozdravila mesto z 21 streli, na kature se jej je z grada odzdravilo.

Mestna delegacija je potrdila predložno delitev vsote gl. 510 ustanove Marka Radieha ter odločila jedno obdarovanje po gl. 40; 14 po gl. 20; 16 po 10 in 10 po 5 gl.

Delo v najem se odta 15. t. m. pri mestnem magistratu pod klincno ceno gl. 680. Popravi in olepša se mestna cerkvena M. B. Rožnega venca v starem mestu. Ponudbe morajo biti pisane kolektivane (50 nč.) in zapečatenе, s pobotnico, da je dotični vložil pri mestnej blagajni gl. 68, kot varščino. Vlaganje ponudb traja do ure javne dražbe.

Vojaški nabor. O 1 980 vpisanih v vse tri razrede, potrjenih je 199 mladencev, katerih 116 v stalno vojsko, 16 kreservini in 67 k deželnej brambi, k prvim moramo še pristeti 54 prostovoljcev.

Tržaške novice.

Samomor v ubožnici. Anton Jaski, 70 letni stari, ker je bil radi starosti nespособen za delo, sprejeli so ga v ubožnico, kder se je nanajal uže nad poldrugo leto. V petek ostane za rana, gre v prvo nadstropje, stopi na okno in skoči na ulico. Nespametni stari koj na mestu obležal mrtev, a pri padu si je tako močno pretresel možgani, da za njega ni bil več ta svet, ter se preselil v večnost. — V ponedeljek v jutro se jo ustrelil v »Boschetti« (godiču) Karol Andrič, 49 letni loterijski prejemnik. Samomorilec je zapustil ženo z dvema otročičema. Vzrok smrti je bilo ubožstvo.

Smešen poskus samomora. Frane Danelon, čevljar, mož sicer dober, le to napako ima, da rad vince pije. Kadar je pijan, pravijo, da zgubi pamet. V petek zjutraj se ga je Frane nasrkal, kar se je dalo — in dosledno je zgubil pamet, ter se hotel obesiti na tako zvanej »Scala dei giganti«, na stopnjicah, ki iz lesnega trga drže h gradu in v cerkev kapucinarjev. Izza necega kota pa se je prikazal obraz javne straže, ki Franetu poslednje veselje prekriža, odpeljaje ga v ječo, dokler se mu ne izkadi iz buče.

Poskus samomora. V saboto ob 10. zjutraj je skočil v morje pri preluki Hektor Boraine, 25 letni agent. Iskal je smrti v valovih, toda ni je našel, kajti morju sta ga odtegnola delalca Marka Menaghi in Ferdo Aite, ter nesla na stanovanje g. Jurija Carlini na »Campo Marzo«. Čemu se je hotel iznebiti življenja, ni znano, misli se v pomanjkanju posla, ker mladenič je bil uže tri leta brez dela.

Nesreče. Deček Alojzij A. je prišel v petek popoldne pod kočijo št. 141, v ulici »Annunziata«. K srčci se ni dosta poškodval, le nekaj neznatnih prask je dobil. — Klemenc Ivan, 42 letni mož, doma iz Postojne, pri delu v tovarni za vlitke, prišel je mej strojno jermenje, ki ga kvišku potegne in potem na drugoj strani na tla vrže. K svojej sreči si Klemenc ni budega storil, le nekoliko prask je dobil na glavo. — Cezar Frumento, 21 letni pomorščak iz Specije na Laškem, pri delu na jadeniku vlaške ladje »Giacomo«, omahne in pade na krov, in se jako teško pobije

na več delih života. Prenesli so ga v bolnišnico. — V soboto zvečer so straže našle v ulici »del Pesce« na tlaku ležečega in hudo bolnega agenta Ivana H. Odpeljali so ga v bolnišnico. — K. Ana, 21. letna Tržačanka, morala je iti v bolnišnico, da si zdravi zmečkanoko roko. Mašina v vrvarnici Angeli, jej je roko zmečkala.

Hudoben sin. Straža je ustavila Ivana S., bivajočega v ulici »delle Ombrelle«, ker je doma razsajal in razbijal, in celo mater pretepel.

Straža je rešila smrti neko 20 letno služkinjo brez službe, ki se je hotela usmrtiti radi pomanjkanja. Namerjavala je skočiti v morje, sinno nje obnašanje zapazi straža, ki jo na to odpelje na policijo.

Arostranje. Trgovca Maraša, o katerem smo poročali, da je redarstvo preiskalo stanovanje in zalogo, zaprlil so te dni. Pozvan je bil pred državnega pravdnika, ki po zasljanju veli ga ustaviti in odpeljati v senco. Ljudstvo govori, da je Maraš trgovec, v žakljih fižolu, moke, vlitkov itd. razpošiljal bombe, petarde rojakom Pirančanom in nekateri celo trde, da se one petarde, ki so poslednja leta pokale po Istri, in tedaj tudi v Piranu, corpus delicta omenjenega gospoda M. Na sled tej hudobiji je menda prišla c. k. finančna straža v Piranu, in stvar naznanila našemu redarskemu uradu. Drugi pa pravijo, da so pri razpoku neke istrske petarde dobili mej ostanki nezgorele šare, s katero je bila ta natlačena, tudi majhne koščke začrnele ostanke Maraševih listin, računov itd. Zadnja istrska petarda se je razpočila v Pazinu pred ondotno c. k. gimnazijo — a od te je uže mnogo časa — in ako bi to res bilo — kedaj uže bi bili dejali Maraša v senco. Teško, da jih je on narejal, da pa jih je razpošiljal v Istro. O tem ljudstvo povsol govori. Razpošiljanje moralnega orožja v vrelah, mej jestvino — ni nič posebnega — ni nobene »mno šnoče, tega se je lahko M. navzel od svojih prijateljev na ono stran Jadre — naj se čitajo knjige, razpravljajoče osvetno zgodovino Italije zadnjih let, osobito pa Lombardije in Benečije — tam se dobiva vse polno takovih primerov, kder se italijanski junaki slave itd. in popisuje način, kako so prišli do bomb, ki so njega doi pokale po trgovih v Milanu in Benetkah. Vidi se, da »Exempla trahunt«.

Tatvine in policijsko. V petek po noči so hotel nekateri zmikavti prodreti skozi dvorišče v magazin h. št. 5 v ulici »S. Lazzaro«. Ali časa ni bilo in Merkurijevi heroji so pete odnesli pustivši na mestu nek slab corpus delicta, t. j. palico z dvema krivuljama. — **Silfida in Satirije.** V četrtek ob 10. zvečer je v pivvarni »Cittadino« na »Rihorgu« nastal prepir mej neko Lojziko, poznato Silfido in ondotno točarico. Vročekrvna Lojzika prime čašo na mizi ter jo zažene točarici v glavo. V tem pride straža in ustavi besnečo herojino. Metežu je prisustvoval nek pomorski podčastnik, ko je videl, da je narobe vestalka uklenena, skoči po koncu, in zahteva, naj jo straža spusti. Ker pa je straža imela na svojej strani pravico, reče mu: nepoklicani advokat! — tudi vi z nami. Peljala je straža njo in njega po nekej temnej, ozkej ulici, po kateri je pohajalo več mladih pomorščakov, ko ti zagledajo svojega višjega v rokah javne tržaške straže, usmili se jim nekda v srce, planijo na nje, ter svojega junaka oproste. Ali pomorski vitezi so se malo časa prostosti veselili, še isti večer so bili ustavljeni, odgnani in izročeni pomorskemu poveljništvu. — Zandarji so v petek ustavili v Devinu tatove, ki so tukajšnjemu trgovcu G. Cominotti-juna molu, »S. Carlo« odpeljali dva vozila. Tudi vozila so nazaj dobili. — Dobroznanemu »Prču« v Rojanu, kompanjonu rojanskega »sottocapovilla« odnesli so neznanu »uzmoviči« tolsto, dobrorejeno kokoško. Negoval jo je in pital za ozamne praznike, ali glej, kokoško usodo! prišel je potajno Potajnovič in mu odnesel še to jedino njegovo upanje. Ubogi Prč! — Navadni neznanu so prodrli s pomočjo ponarejenih ključev na stanovanje neke uboge obitelji v ulici »Fortino«, ter odnesli 2 para prestral. — Straža je ustavila na lesnem trgu neko služkinjo, ki je pred osmimi dnevi svojej gospodinji počistila poln zavoj obleke in perila. Gradu. Odpeljali so tja gori za »Zavitarje« brivca A. B., iz ulice »Solitario«, ker je v prepiru svojo ljubico z ključem ali kamenjem pravo hudo pobil. — Pred stražo je potegnol, kolikor je imel moči v nogah nek človek, ki je kamenje lučal v krčmo »Alla terra promessaa«, ker mu krčmar ni hotel dati vina na rovaš. — **Obovoženi pijanec.** V nedeljo po noči je prišel pred neko kavarno na »Corsi« nek loterijski prejemnik, pijan in v roki držeč revolver. Na nogah ni mogel več stati in telebne na tla z orožjem v roki. Pokličejo stražo, ki mu revolver zapleni, kajti on ni imel navadnega policijskega pooblastila. — **Pretep, nož in ranitev.** Moral je iti v mestno bolnišnico 20 letni težak S. Angel iz Trsta, da si zdravi na več krajih prebito glavo. To je zadobil v nekej krčmi v Kolonji. — Tudi Angel D. je moral romati v ono veliko poslopje v Kadinu, da si zdravi

razmesarjeni nos in lici. Tudi temu so njegovi *contra* pajdaši to poklonili v pretepu.

Nož, pretep in ranitev. V petek po noči je nastal prepir v pivovarni „Città di Vienna“ na Riborgu med prostimi pomorščaki in nekim Lloydovim klepačem. Pomorščaka Viljem S. in Martin T. sta hudo porezala 29 letnega klepača Dom. A., kojega so odpeljali v mestno bolnišnico; pomorščaka je kesneje straža odpeljala v senco. — **Dobro obeta.** Franco Gerzinek, 14 letni fant, moral je kranocelniku v bolnišnico, da mu ozdravi z nožem v čelo prijeto rano, kde jo je dobil, neče povedati.

Izpred sodišča. Karolina Ancona je bila obsojena, da plača 5 gld. kazni v mestno ubožnico, radi razžaljenja česti. Karolina je razžalila svojim predolgim jezikom „soro“ Maestro, ki jo je zatega delj tožila in tudi pravico dobila. — Jožef Gajot, po domače Siha, 28 letni prostak in tečaj, in Frane Kašelj oba iz Trsta, tudi tečaj, bila sta obsojena radi tatvine na škodo trgovca Samujila Oblaka v šest mesečno trdo ječo. — Stacunjski učenec Andreja Molj, doma iz Umaga v Istri, dobil je šesttedensko ječo, radi tatvine na škodo svoje gospodinjice Marije Schramek in sleparije na tehtnici na škodo gostov. Tudi Iv. Ravikar je dobil toliko tednov kazni, radi tatvine v Lloydovej ladje tvornici. — V tri mesečno ječo je bil obsojen Salomon Tedeschi, ker je necemu Ugotu Ruppju ukradel jedno srjaco in sukno vredno 8 gld.

Sabčeva obravnava, ki je imela biti minoli petek, odložila se je radi treh prič, ki sedaj niso v Trstu, in pa jednega veččega blagajničarja, ki je tudi odsoten.

Ščedenjci se fest-fantje. Minoli teden je bil vojaški nabor, da običajno Slovenci iz okolice plačajo pri *krvnem davku* za meščane, to je vsem znana resnica. Kakor slišimo, letos je bilo poklicanih na nabor jednajst ščedenjcev, a od teh je bilo potrjenih v vojakje, 10 (reči deset). Slovenska krv — *sangue servolano* bi dejala „Alabarda“ non sbaglia mai!

Goriške novosti. Te dni se je obelodanil izkaz veteranskega društva goriškega. Dohodki znašajo za leto 1883 gl. 4438 in 78 kr., troškovi pa gl. 2417 in 11¹/₂ kr. Če se troškovi primerjajo dohodkom, vidi se, da ostane čistega prebitka gl. 2021 in 66¹/₂ kr., katerega gl. 1900 se nahaja na obrestih po 4¹/₂ %, v mestnej štedilnici. — Pomožnim duhovnikom metropolitanske cerkve je bil imenovan g. G. Tom. Cerne, doseojanji vikar v Avšl. — Minoli petek je bilo v goriškem gledišču toliko obiskovalcev, da so mogli prestavo odložiti. *Signa temporis!* — V sredo zvečer je pričelo goret v poslopju Winkler v ulici Moreljivejev. Na mesto prišli vatrogasci so še le po dvournem delu ogenj pogasili. — V nekej goriškej obitelji so štariši dovolili triletnemu otročiču, da se igra s škarjami. Dogodil se pa, da otroče igraje se pade, in nabode na omenjene škarje. Ranitev je zelo huda in bati se je za življenje otroka. Uzrok nesreči, kdo je? Odgovor je lahki! *Štariši!* — V Renčah je starši brat tako hudo ranil mlajšega, da ta težko več ozdravi. In vse to zavoljo reči malo ali čisto ničvredne. Pisano je, da *Kajnova* in *Abeljeva* ljubezen (?) morate trajati do konca sveta. — V trnovskem gozdu se množe risi, ki prouzročajo mnogo škode mej navadno divjačino.

Uradno okrajno učiteljsko konferenco bodo imeli učitelji in učiteljice sežanskega okraja v 7. dan aprila v Sežani. Začetek ob 10. uri predpoldne. Dnevni red: 1. Poročilo g. c. k. okraj. šols. nadzernika D. Sinkovića. 2. Kritika Nagelovih računov za eno in štirirazrednice in je li bi se v naše šole uvedle namesto Močnikovih. Referent g. učitelj J. Trampuž iz Kostanjevice. 3. katere čitanke so za naše šole najboljše: Miklošičeva „Začetnica“, Žumer-Razingerjev „Abecednik“ ali Praprotnikov „Abecednik“? Referent g. nadučitelj Benihger iz Tomaja. 4. V čem in za koliko menja postava (šolska novela) od 2. maja 1883 l. učne načrte za Primorsko? (To prašanje bode baje obravnavala tudi bodoča deželna učiteljska konferenca, ki bode o počitnicah v Gorici). Referent g. nadučitelj Anton Leban iz Komna. 5. Poročilo okrajne učiteljske bukvarnice. Referenta gg. nadučitelja Hrovatin (Sežana) in Anton Leban (Komen). 6. Volitev stalnega odbora. 7. Volitev bukvarne komisije. 8. Volitev dveh poslancev v deželno učiteljsko konferenco. To vabilo k seji se učiteljskemu osebju razpošilja vsled §. 4. minist. ukaza v 8. dan maja 1872. Drž. zak. št. 68.

Ukaz ministarstva pouke. Ministerstvo pouke je vnovič strogo za ukazalo učiteljem in učiteljicam, da nesmejo prejemati darov, ali kar si bodi v denarju ali drugem, od svojih učencev.

Nekoliko izrekov nadvojvode Maksimilijana. Ker mej tržaškimi okoličani rajniki nadvojvoda Maksimilijan živi v najlepšem spominu, vemo, da mnogim našim čitateljem ustrežemo, ako prinesemo nekatere

važne in modre izreke jako nadarjenega nadvojvode, kateri izreki kažejo o velikej državniški modrosti nesrečnega uda naše cesarske hiše. — Te izreke smo te dni čitali v Zadarskim listu Stekliš. — Izreki se glase: Despotizem enega samega je težko nositi; a oni mnogih je neznošen, ter prej ali slej propade. (20. aprila 1860).

„Vlada, katere noče ali ne more poslušati tožbe svojih podanikov, taka vlada je slaba in hiti v svojo propast. (23. aprila 1860).“ „Vladarji morajo biti nad strankami, ker v dobro vreden državi so jim stranke podložne. Oni vladarji, kateri so vodje kake stranke, ne smejo se čuditi, ako na vse zadnje tudi oni propadejo sè stranko.“

— Bogataša smeš pustiti čakati, a nikdar siromaka, bogataši imajo denarja, torej tudi časa dovolj, za siromaka je čas denar“. (2. junija 1860). „Z bodali se ne kuplje blago iz zemlje“. (3. maja 1860). „Vladarji in ministri, a preu vsem finančni ministri, morali bi imeti mnogo svojega posestva, da na njih poskušajo povišanja davkov“. (22. novembra 1860). Velika razlika je mej vladanjem in zapovedavanjem. „Za vladarje je treba znanja, za zapovedovanje le zmocnosti. Kako malo znajo vladarji razlikovati te dve lastnosti. Zapovedajoč narodom — tlačil se njihova osobnost, toliko potrebna, nasprotno vladajoč jih, vodi jih k pravemu dobremu cilju“. (26. novembra 1860). „Zakon (postava) mora zabranjevati tlačenje od zgoraj in puntanje od zdolaj“. (3. januarja 1861). „Vsak človek je božja stvar, pa zato ima pravico, da svobodno in neodvisno dela in se razvija v mejah društva. Kedor neče priznati te subjektivnosti svojega bližnjega, ta je in ostane despot“. (23. marca 1861). „Niso narodi ustvarjeni zaradi vladarjev, ampak vladarji za narode. (13. sept. 1861). „Kder je ustava, tam je tudi upora“ (opozicija) (22. septembra 1861). „Kadar se rabijo bodala izvan hiše (države) služijo za brambo, kadar se pa rabijo doma (v državi), ne dovedajo do drugega, nego do samomora“. (30. avgusta 1861). Iz teh izrekov, kateri se nahajajo v knjigi, katero je izdal rajnik nadvojvoda, vidi se, kako je rajnik Maksimilijan natančno spoznaval dolžnosti vladarjev. On sam je hotel morda izvrševati te dolžnosti, a kako ga je prevaril svet; dokaz to, da se šestokrat najplemenitejši nameni razbijó na skali človeške strasti.

Smešni zemljepisni pojmovi oholih Arpadovih sinov. Do sedaj smo verovali, da so le Francozje in Italijanji šibki v zemljepisju in etnografiji, ali te dni smo čitali v raznih časopisih neko vest ali notico necega peštanskega lista, ki priporoča ustanovitev kazenske naselbine — na sivem Krasu. Pisalec one notice mora imeti jako čudne pojmove o našem sivem Krasu. Recimo da misli, da so »puszta« njegove domovine pravi »eldorado«, če ne celo nekakov »raja« proti našemu Krasu. Po »Cavalli-jevej zgodovini Trsta hi to bilo, da slabši nego »puszta« — da prava »saxonia«, kder ne raste ni osat in ne lazi ni gad. Ali naš »Skalovič« bi dejal, celo oni *trikotiček*, za kojega se nijeden ne meni, premerjen in narisan je in tudi lastnik se dobiva, ki od njega nevede »franke« plačuje. In vse to je istinal Madjarski učenjaki pa mislijo, *čudno morajo biti sestavljene njih zemljepisne knjige*, da je Kras gola golina, puščava pečarina, drug »Sahara« — ali »Gran Sasso«. Ako bi bili dobro podkovani v geografiji, znali bi, da je na Krasu vse polno čednih trgov, vasi, vasic in sel — in, da je *premnogo ogrskih krajev* proti našemu Krasu pravcata *neobjudena pustinja*. Kakor se vidi iz tega, geografska modrost nekaterih Arpadovih sinov ne sega preko »madjarskega globusa«.

Koliko denarja so skovali v minolem letu v Avstro-Ogrskej? Na Dunaju so minole leto kovanege denarja naredili: 69.579 tolarjev po 2 gl., 6.035.954 po 1 gl., 308.334 levantinskih tolarjev Marije Terezije; v zlatu: 36.739 velikih cekinov, 408.689 navadnih cekinov, 30.814 po 8 gld. (20 frankov), 3710 po 4 gld., in 35.000.000 kr., vsega vкуп za 10.105.618 gld. 16 kr. — Na Ogrskem 7.040.176 denarja v srebru; v zlatu: 300.459 komadov po 8 gl., 11.865 po 4 gl., 8.535.127 kr. vsega skup. 9.607.655 gld. 42 kr. — V obeh drž. polovicah vкуп 19.713.273 gld. 58 kr.

Tretje poročilo o delovanju in stanju »podpiralne zaloge slovenskih vseučilišničnikov« v Gradci. Iz tega povzemamo, da je glavica znašala od oktobra l. 1882 do

oktobra 1883, in sicer: A) v pisemih denarne vrednosti gld. 4600 nom. vrednosti; b) v gotovini pa 107 gld. in 65 kr. Kupila se je papirna renta za 100 gld. n. vr. — ostane torej v gotovini 28 gld. in 44 kr. — Letni dohodki znašajo vкуп gl. 446 in 89 kr.; troškovi pa 570 gl. in 30 kr. Ako se primerijo troškovi dohodkom, vidi se, da ostane za leto 1883-84 v gotovini 176 gld. 59 kr.

Mestna plinarna. Iz dotičnega poročila za leto 1843 povzemamo: Privatnih plinovih svetilnic je bilo 32.916, zadnje tri mesece leta pa se je napravilo novih 1.390. Za plin se je vkasiralo gl. 23.019,85; za premog pa se je plačalo gl. 22.849,45; Dohodek pri fabricaciji plina znaša gl. 227.176,22 in presega preventivni račun, in vse to se mora zahvaliti vpeljanej ekonomiji. Za amonijakalne soli se je skupilo gld. 8.041,17. Dotične instalacije so vrgle gl. 11.421,40; Industrijalni skupni preventivni račun gld. 215.091,19 — je dosegel lepo vsoto gld. 264.638,79 brez vsote gld. 7.402,19, ki se je posodila mestnej blagajni. Dolg se je zdatno znižal, osobito zavodu podružnice »Credita«, ki od gld. 144.767,73, padel je na gl. 41.201,40. Potem takem industrijalni iznos, po najnovjših naredbah, moral bi se nam tako le izkazali: a) Amortizacija za nova dela izvršena minole leto gl. 6.095,28. b) Tacionacija 5°, letnih obresti od glavnice gl. 210.000 gld. 10.500. c) Čisti dobiček na razpolago občini gl. 230.043,51. — Skupaj gl. 246.638,79.

Štirski posojilnici. Na Štirskem poročajo posojilnice prav vesele novice: Iz računov Celjske posojilnice posnemamo to le: Vplačanih deležev od 10.530 gld. na 11.516 gld., število hranilničnih vlog od od 48 z 56.896 gld. 74 kr. na 182 290.756 gld. 88 kr., število izposojevalcev od 397 278.462 gld. izposojila na 588 z 120.373 gld. 15 kr. izposojila. Na menjice je bilo izposojil 41 z 14.836 gld. in druge, to je 517 posojil z 105.537 gld. 15 kr. na dolžna pisma. Odeh dolžnih pisem se jih je 6 vknjižilo in 9 prezaznamovalo. Čisti dobiček znaša 1707 gld. 37 kr. — Uprav tako veselo napreduje posojilnica v Mariboru. Leta 1883 je pristopilo novih družnikov 138; vloge so narasle od 66 tisoč na 96 tisoč; posojil je bilo v minolem letu izplačanih 118.547 gld., denarni promet je poskočil od 194 tisoč leta 1882 na 367 tisoč leta 1883, rezervni fond od 924 gld. na 1269 gld.; čisti dobiček l. 1883 je bil 2356 gld. — 1. februarjem je začela delovati posojilnica v Ptujju. To so veseli glasovi; kmalu se štirski Slovenci izvijo iz pesti židovskih oderuhov in bodo stali na svojih nogah.

Oporoka. Zamrl gospodar knezoškof ljubljanski dr. Zlatoust Pegačar je v svojej oporoki volil cerkvi na Sori 500 gld., cerkvi na Bohinskej Bistrici 200 gld., mestnim ubogim 200 gld., stolnici za obletnico 1000 gld., Breznikej cerkvi za večno mašo 200 gld., družbi sv. Vincencija 100 gld. deški sirotišnici 400 gl., dekliški sirotišnici 400 gld., katol. rokodelskemu društvu 100 gld., duhovnemu podpornemu društvu 200 gld.

Čehi na Ruskem, posebno v Kijevi se pripravljajo s posebnim vlakom v Prago, da obiščejo narodno gledališče.

Čehi v Chicagi so sklenoli obiskati češko narodno gledališče v Pragi. V ta namen najmejo poseben parnik in poseben železniški vlak.

Prečudno i nezasišano. Nek tržaški list poroča, da je okrogno sodišče v Celji po zaslišanji državnega pravdnika prepovedalo dalje izhajanje časnikov »Slovenski Gospodar« in »Südsteierische Posta«, prepovedalo zato, ker se menda (angeblich) nju urednika z uredovanjem ne pečata. — Je-li to mogoče? Mi tega ne moremo verovati, ker preveč spoštujemo avstrijske sodnike, da bi obsodili koga na golo natočevanje, brez dokazov, na besedo: menda, ali angeblich, tega ne verujemo.

Uganka v otroku. V nekej vasi blizu Tridenta se je zadnje dni pripetila dogodba, ki je premišljevanja vredna. Neka roditelja sva imela poltriletno hčerko, ko sta dobila dvojčke. Mala deklica pa se tega ni veselila, ampak žalostna je zapustila dom ter sva, da nabeden ni vedel kam. Po dolgem iskanju so jo našli in domu pripeljali, ali k ljubi vsemu prigrvarjanju ni hotela več ni jesti ni govoriti. Ko je k malu potem en dvojček umrl, bila je deklica nekoliko bolj dobra, ter je zahtevala, naj se drugi dvojček v reko Ečavo vrže. To se ve, da se temu zahtevanju ni ustreglo, in zato se je deklica ožalostila, nobene jedi ni več pokusila ter je za gladom umrla. Ta dogodba je gotovo premišljevanja vredna.

Č. udje del. podp. društva!

Volilni shod v nedeljo, dne 9. t. m., katerega se je vdeležilo okolo 200 udov z volilno pravico je skoro enozlasno sklenol, da vam priporoča take kandidate za nov odbor, kateri so z dejanji dokazali, da znajo in z veseljem hočejo delati v nadaljni prospah na-

šega društva. Njihovo dosedanje delovanje nam je najboljši porok za prihodnje. Udje, ne poslušajte torej ljudi, ki svoje trme stavijo nad korist društva in našega naroda; enoglasno volite te le kandidate: Predsednik: Viktor Dolenc, tajnik: Mate Katalan, Denarničar: Drag. Smid.

Odborniki: Mate Živic, Franjo Žitko, Stefan Prelec, Anton Kljun, prof. M. Mandič, Juraj Vučkovič, Ladis. Hajn, M. Pregarec, Valentin Ster, Anton Muha, Franc Primožič, Ant. Batič.

Namestniki: S. Krapeš, Jernej Čefan, Miha Hervatin, Fran Andrejčič, Gregor Lotrič, Andrej Vertovec.

Pregledovalci: Albert Živic, pl. Živichofen, Ivan Drašček, Josip Drašček.

NB. Gosp. Fran. Dolenc, katerega je tudi volil zbor, odpovedal se je kandidaturi, zato pa je odsek na njegovo mesto postavil družega. Volilni odsek.

Volja Vsemogočnega bila, da nas je zapustil v veliko našo žalost

KAMILO CEGNAR preselivši se po kratkej mučnej bolezni v boljši svet 11. t. m. popoldne ob štirih v 2 in pol letu svojega življenja. Posvetni ostanki ranjega se prepeljejo naravnost na pokopališče. Umrlega priporočamo v pobožen spomin!

V Trstu, 11. marcija 1883.

Viktor Cegnar, oče; Avgusta Cegnar, mati; Fran Cegnar, ded; Viktorija Cegnar, stara mati; Fran Frank, ded; Marija Frank, stara mati; Fran, Avgust in Ivan Cegnar, strici; Rudolf Frank, ujec; Evgenija Frank, teta.

Deželna patrijotična podporna zadruga za Trst in Istro.

P. n. gospodje zadrudni udji se vabijo na **V. REDNI OBČNI ZBOR**

ki bode v nedelo **16. marcija t. l.** ob **11 predpoldne** v manjšej sobani borsnega poslopja, uljudno pripuščenjej.

Trst, 9. marcija 1884.

VOĐSTVO.

Dnevni red:

1. Pročitanje zapisnika zadnjega zbora. 2. Poročilo vođstva o delovanju v letu 1883. 3. Referat pregledovalnega oíseka. 4. Volitev jednega vođje za volilno dobo 1883-1885 v smislu §. 13. pravil. 5. Volitev pregledovalne komisije za leto 1884 v smislu §. 19. društv. pravil.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Tržaška svobodna luka in pa zdaljšanje Rudolfove železnice do Trsta.

Pod tem naslovom je izšla te dni s tistimi slovi, s katerimi je tiskan naš list, 28 strani obširna brošura, katere se z vsjo močjo poteza za Predelsko železnico. Ker je naloga našega lista, da se razun za narodne pravice poteza tudi za gmotne koristi našega naroda, osobito na Primorskem, naj nam bode dovoljeno, da o tej brošurici spregovorimo nekoliko besed.

Pisatelj brošure pred vsem šiba gospodarsko politiko naših Velikonemcev; on jim očita, da so Trst in sploh Primorske dežele popolnoma zanemarili, da so zidali vse polno železnic, kder ni bila tako nujna potreba; a Trst, glavno avstrijsko trgovišče, pustili so brez pravih zvez z notranjimi deželami in v Nemško. S tem so prouzročili, da so mnogo prometa, kateri bi bil naravno spadal v trgovsko področje Trsta, temu mestu odstrigle nove železnične zveze drugih držav, in da je del svetovne trgovine poiskal si druga trgovišča, kakoršna so Reka, Benetke, Genua. — Tako kratkovidna in neprevidna trgovska politika se šestokrat hudo maščuje nad državami, kar vse nas uči zgodovina propada Benetk in drugih nekđaj mogočnih mest na sredozemskem in jadranskem morju.

Uže pred 30 leti je Waghorn dokazal, da drži najkrajša pot mej Indijo in Anglesko, mej sredozemskem in severnem morjem uprav čez Avstrijo, ta dokaz je še bolj podpirala zgradba sueškega kanala, kateri bi bil imel Trstu največ koristiti. — A kaj je Avstrija storila, da izkoristi

svojo lego in njeno približanje Aziji po suestskem kanalu? Neodločnost vlade, spletke neke oskudne kotrije, kateri je važnost železnice le toliko cenila, kakor se je dalo zaslužiti pri takozvanem financiranju takih podjetij, tista gospodarska povzdiga Avstrije po ustavovercih po raznih koncesijah, vse to je Avstrijo pahnolo v tako nesrečo, da bode prav težavno popraviti mnogo velikih napak v gospodarskem obziru in da je mnogo dobrih stvari morda za vedno zamujenih, kajti od leta do leta se zidajo nove prometne zveze na mejah Avstrije, katere vse odražajo kupčijo od Trsta, ki je edini pravi emporij Avstrije. od leta do leta se manjša avstrijsko kupčijsko pomorstvo; Avstrija pa je dosedaj žalibog preveč služila tujim interesom. Pod ministrom Bruckom se je zidala južna železnica čez visoki Semering in čez ljubljansko močvirje, in vse to, da se je stvar le prav na dolgo zavlekla, da je dosti stala in kolikor mogoče na strani puščali za produkcijo najvažnejše kraje; kesneje je bila prodana ta železnica Francozom, ki so za vsem drugim težili, nego pa za interesi Avstrije, ter Benetkam dajali skoro prednost pred Trstom; kesneje pa je prav to društvo zidalo železnico čez Brenner z očitnim namenom, da Benetkam pomaga na škodo Trsta. — Tudi na izhodu smo videli enako kratkovidno gospodarsko politiko; — naši državniki so sodelovali, da se je olajšal promet Francozom in Angležem na doleni Donavi, mej tem pa so železna vrata avstrijski promet na Donavi jako ovirala. — Sicer je videti, kakor da bi Avstrija v Donavski komisiji imela neko vrhovno oblast; a ta oblast je od nekaj boljše služila Angležem, nego Avstrijski obrtniki, ker trgovina sloni na vzajemnosti interesov, in Balkanska ljudstva si z bodali ne puste vsiliti niti judov, in to v kljub berolinske pogodbe.

Enaka se godi na severnej mej, kjer je naša država sezidala vse polno železnic, da olajša promet Hamburgu in Bremen-u, mej tem ko zanemarljivo zveze v edino luko na Adriji in pa z jutrovimi deželami.

Ta politika se je pa pokazala v najlepšem svitu takrat, ko so naši Velikonemci toliko kričali za prej ko mogočo zvezo z Italijo po Pontebški železnici; obečali so si zlate gradove, a po par letih so se uže lahko prepričali, da s tako egoističnim judstvom, kakor je italijansko, ni dobro lrešnje zobati. Italijanji skrbje, da kolikor mogoče malo obrtniškkih izdelkov uvažajo iz Avstrije, oni delajo Avstriji konkurenco do skrajne meje, na drugo stran pa skrbje, da v Avstrijo uvažajo po najnižji voznini svoje olje, vino, sadje, sočivje itd.

Naši obrtniki je uže davno odkazano edino polje, na katerem more dobro rasti, a to polje ni iskati v Francoskem, Angleškem, Nemškem, v Italiji, kder so razmere obrtnije ugodnejše, ampak na jutrovem, a na jutrovo se ne pride po težavnej in dragej poti po Donavi, ampak po jadranskem morju. A mej tem ko so v severnih deželah sezidali vse polno železnic, mej tem ko vsaka dežela terja vse polno železnic za manj važni promet, je pri nas prav malo takih, ki bi razumeli in priznavali važnost primorskih dežel za celo Avstrijo, njeno trgovino in njeno obrtnijo. Francozom se očitno, da ne znajo geografije, a to je gotovo, da Francoz dobro pozna lego in važnost Marsilije, Bordeaux-a Havre-a za francosko trgovino. Zarad te kratkovidnosti je v Avstriji cela naša generacija ne le zgubljena za napredok, ampak tudi ubožala je, mej tem ko so mnoge sosedne države svojo kupčijo in svoje blagostanje v tem času podvojile, kajti nihče se ne bode drznilo to trdit, da je bila doba ustavovernega gospodarstva z imenitnim krahom leta 1873 kaka zlata doba za Avstrijo.

A celo zdaj, po tolikih skušnjah ni še prave nade, da zmagava pravi patriotizem in pravo spoznanje skupnih interesov, in ako ne bi bilo postalo tako nujno to prasanje zaradi namerjane odprave tržaške proste luke, bi bilo skoro neplodno vse nagovarjanje in govorjenje za boljše zvezo z morjem.

(Dalje prihodnjič.)

Lloydov tarif. Deželna zadruga za pridelovanje sladkorja je te dni odposlala ministertvu prošnjo, v kateri navaja, naj se za nekoliko zniža železnični in plovni tarif, osobito na jug in Trst. Avstro-ogrski Lloyd naj zniža tarif razširi in pomnoži plovne črte.

Pošiljatev živih bučelj po pošti. Poštno vodstvo naznanja, da je dovoljeno po pošti pošiljati bučele v lesenih škatuljah. Ta naredba velja za Avstrijsko-ogersko in Nemčijo. Plača se odpošiljatev toliko, kolikor od zaprtega pisma, le rekomandiranje se posebe plača, ako to zahteva pošiljalec. Omenjene škatulje ali panjci ne smejo tehtati nad 250 gramov; prav tako tudi njih obseg ne sme presežati v visokosti 6 centimetrov, v dolgoti 14 centimetrov in širokosti 6 centimetrov. Omenjeni panjci morajo biti dobro skupaj

složeni in preskrbeni kovinjskim omrežjem, da more v te zabajati zrak. Omenjenih škatulj ni treba zakrivati, ali zavijati. Adresa naj se napiše na eno izmej strani, ali pa tudi na kosček papirja, kateri se prilepi na jednostran, na katero se po tem prilepijo i poštne marke.

Javna zahvala.

Zavarovalnemu društvu «*Comp. di Assicurazione di Milano*», katero mi je po svojem zastopniku, gosp. *A. Casagrande v Ajdovčini*, tako hitro in točno izplačalo vsi škodo, kateri me je zadela skozi ogenj, akopram sim bil le malo dni pred ognjem zavarovan.

Plače, 7. marcija 1884.

Anton Simonič.

Listnica uredništva: Gosp. F. P. Ne moremo sprejeti, ker je preosobno i se občinstvo za take stvari ne zanima. To je županova stvar.

Tržno poročilo.

Trg je bil zadnje dni jako slab in cene skoro vsega blaga so bile mlahove. Cene kave se zopet pomikajo nazaj, prav tako petrolja; cene sadja in olja so še precej stanovitne in trdne; za les je še precej živahno prasanje, in vse kaže, da bodo cene še celo više postale. — Fižol se vzdržuje na srednjih cenah, akoprem je zdaj malo prašanja po njemu, dobro naravno maslo je iskano in plačuje se uže nad 100 gld. Zita cene so uže slabe, pa se še pomikajo nazaj. — O sena še govoriti ne; letos nema prave cene.

Borsno poročilo.

Borsni promet jako mlahov, kurzi pa so pri vsem tem stalni, kar je dobro znamenje.

Dunajska borsna dne 11. marcija.

Žnotni drž. dolg v bankovcih	79	gld.	75	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	80		85	
Zlata renta	101		80	
5% avst. renta	95		20	
Delnice narodne banke	844		—	
Kreditne delnice	321		60	
London 10 lir sterlin	121		55	
Napoleon	9		62	
C. kr. cekini	5		70	
100 državnih mark	59		25	

Nova tiskarna

Via Torrente št. 2. v Trstu.
100 vizitnic od 60 do 80 sold.
1000 kuvertov z firmo f. 2.70
cerkveni računi pola po 3 solda.
izvršuje vsakovrstna tiskarska dela po najnižji cenii.

Eksport

pravcatih Tyrnavskih (Nagy-Szombateljskih) pršutov le pri gospodu

KAROLU G. TAKATS-U

v Tyrnavi (N.-Szombat). (1—6)

Vozni red železnice za Trst.

Od 1. julija 1883 naprej.

Od voz iz Trsta.

6.40 zjutraj (brzo vlak) (I., II., III.) do Ljubljane od tam naprej I., II. razred na Dunaj, zveza z Reko, Puljem, Bruckom, Zagrebom, Beljakom, Celovcem, Bolzanom.
6.50 zjutraj (brzo vlak) (I., II., III.) v Nabrežino, Videm, Benetko, Milan, Rima.
9.05 zjutraj (omnibus-vlak) v Nabrežino, Videm, Benetke.
10.05 zjutraj (poštni vlak) (I., II., III.) na Dunaj, zveza z Pešto, Bruckom, Zagrebom, Karlovcem, Siskom.
5.00 popoldne (omnibus vlak) (ol., II., III.) v Nabrežino, Videm, Benetko, Milan, Rima.
6.— popoldne (poštni vlak) na Dunaj, zveza z Reko Pešto, Bruckom, Beljakom, Zagrebom, Karlovcem, Siskom, Celovcem, Bolzanom.
8.— zvečer (kurirski vlak) (I., II., III.) na Dunaj, zveza z Pešto, Kanizo, Bruckom.
8.15 zvečer (mešan vlak) (I., II., III.) v Ljubljano, Polo, Bruck, Beljak, Alo.
9.— zvečer (mešan vlak) v Nabrežino, Videm, Benetke Milan.

Dolaz v Trst.

6.3.— zjutraj (mešan vlak) (II., III.) iz Ljubljane, Beljaka Celovca, Polo
7.36 zjutraj (omnibus vlak) iz Milana, Benetk.
8.10 (kurirski vlak) (I., II., III.) iz Pešte, Dunaja.
10.38 (poštni vlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Reko, Siska, Zagreba, Pešte.
11.20 (omnibus-vlak) iz Rima, Milana čez Nabrežino.
6.23 zvečer (poštni vlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Hrvatkega, Ogrskega.
7.45 zvečer (omnibus vlak) iz Kormina čez Nabrežino.
9.15 zvečer (brzo vlak) iz Italije čez Nabrežino.
10.— zvečer (brzo vlak) (I., II., III.) iz Dunaja, Ljubljane zveza z Reko.
12.55 v noč (omnibus-vlak) iz Italije čez Nabrežino.

Razpis službe.

Da se zaftrdno nastavita učitelj — voditelj na enorazrednici v Brestovici in učiteljica na štirirazrednici v Komnu, razpišete se s tem ti službi splečili III. vrste po drž. postavi 4. marca 1879. št. 9.

Za službo učitelja voditelja zahteva se sposobnost k pomočnemu poučevanju verskega nauka.

Prošnje naj se vložijo pri temu c. kr. okrajnemu šolskemu svetu v dobi 6 tednov od vverščenja tega razpisa v list »*Osservatore Triestino*«.

C. k. okrajni šolski svet.

V Sežani dne 3. marca 1884.

Razpis dražb.

Dne 17. t. m. marca bodeta v županstvenem uradu v Brestovici (Komenski okraj) javni dražbi in sicer:

- 1.) ob 11. uri dop. za oddajo gradbe nove šolske hiše, cenjene na 1270 gld. 0 kr. (varščina 100 gld.) in
- 2.) ob 1 uri pop. za oddajo uravnave občinske ceste med Brestovico in Selom, cenjene na 537 gld. 20 kr. (varščina 50 gld.)

Obe deli oddajete se vsako po sebe po cenejši ponudbi.

Narisa in proračuna sta v županstvenem uradu Brestoviškem v pogled razpoložena. Kdor se hoče dražbe vdeležiti ima poprej dotično gor omenjeno varščino položiti. Izid dražb je poterdbi podpisanega podvržen.

C. k. okrajni glavar in predsednik okrajnega šolskega sveta.

V Sežani dne 7. marca 1884.

Podpisani ima na razprodajo vsakovrstnega svezege in kuhanega masla po najnižji cenii, da se ni bati konkurencije.

JANEZ ŽMITEK,

plavš »*Althamer*« št. 35. Bohinjska Bistrica, (Gorenjsko, Oberkrain.) (3-5)

Riunione Adriatica di Sicurtà v Trstu.

Zavaruje proti požarom. provozu po suhem, rekah in morju, proti toči, na življenje v vseh kombinacijah

Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1881: Glavnica društva gld. 3,300,000.— rezervni fond o. dobičkov » 625,927.02 » za pokritje premikanja vrednosti efektov » 161,500.— Premijna rezerva vsih oddelkov » 6,638,505.— Rezerva za škodo » 284,591.—

V portfelju: Premije, ki se imajo potirjati v prihodnjih letih » 13,206,696.47
Skupni znesek v: h škod plačanih od 1. 1838 do 1881 gld. 103,255,007 57
Urad ravnateljstva 24—17.
Via Valdirivo, št. 2 (v lastnej hiši)

SKLADNICA
domaćih pridelkov A. JURCE v Ptuij.

Podpisani priporoča svojo bogato skladnico domácih pridelkov. Dobivajo se pri njem na debelo po najnižji cenii: (1—20)
Pšenica, rž ajda, koruza, oves, luk (čebula), orehi, slive, moka, krompir, srež ali birsa (veštajn), posebno pa izvrsten fižol vsake vrste, izvrstno naravno vino in žganje, sploh vsi pridelki sem spadajoči.
Cenilnik in blago na ogled brezplačno in franko.

A. JURCA
in reiki trgovec v PTUJI.
(Pettau afd Sülbahn, Steiermark.)

Tržaška Štedilnica.

Mnogo posestnikov knjižič prenehane mestne trgovinske zastavljalnice, kakor tudi tržaške štedilnice ni posluhnilo pozivu dne 25. avgusta 1883, dotičnikom se vnovič naznanja v njih lastni interes, da čim prej vložijo knjižice tržaške štedilnice, da se morajo pečatiti, in one mestne trgovinske zastavljalnice, da se zamenijo z novimi knjižicami podpisane.

Trst, 9 februarja 1884.
(5-6) Vodstvo tržaške štedilnice

The Singer Manufacturing & C. New-York.

Ako se plati vsak teden samo eden goldinar dobi se Originalni Singer-jev šivalni stroj, in to brez povlisanja cene. Poročstvo se daje za pet let, poduk na domu brezplačno

G. NEIDLINGER,
generalni agent 13—3
V Trstu, Corso, palača Modello
Šivanke za Singerjeve šivalne stroje komad 3 kr. in tucat 30 kr.

Blago za obleko

le iz trpečne, dobre volne, za srednje visocega moškega, po 3-10 metrov na obleko za gld. 4-96 a.v. iz dobre volne;
8— a.v. iz boljše volne;
10— a.v. iz fine volne;
12-40 a.v. iz dokaj fine volne.

Ogrinjala za na pot, komad po 4, 5, 8 in 12 gld. Najfineja odela iz volne, hlače, povrhnje suknje, spodnje suknje, odela za dež, običajno debelo suknjo, debelo trpečno suknjo, česalno blago, ševjò, trikò, prestrala za gospe in biljard, peruvijansko, dosking priporoča

I. STIKAROVSKY,
tovarnična zaloga v Brnu.
ustanovljena l. 1866.
Uzorce brezplačno. Uzorne polje za gospode krojače nefranklano. Poštne povzelnice nad 10 gld. brezplačno. Ker mnogo p. n. naročnikov meni popolno zaupa in si dovoljvalo naročevati blago, ne da bi prašali i videli dotičnih uzorcev, po tem takim naj se mi tako naročeno blago, ako ne bi ugajalo, nazaj pošlje. Uzorci črnega peruvijana in doskinga se ne razpošiljajo, naročila se vrše le na zaupanje. Ker jaz pri svojih svetovnih poslovljih dobivam na dan na stotine pisem, molim p. n. naročnike svojo addresso točno izpisati in če je le mož, naj se ogiblje sklicevanja na prejšnje dopisnice, kajti trazenje teh nam prouzoča mnogo težkoč.
Dopisnice se primajo v teh le jezicih: v nemškem, madjarskem, českem, poljskem, italijanskem in francoskem. (24—4)

VSAKEJ DAMI,

katera boče imeti dobro se podajajo životnik (moderc) iz prave, dobre ribje kosti (pušpana) priporočam, da si ga naroči pri meni in da pošlje mero.

Mma. M. Müller na Dunaji
I. Stadt, Operngasse 12 (vis-a-vis Heinrichshof). 25—16
ŽIVOTNIKE

lastni izdelek po najnovjšem in najboljšem dunajskem in pariškem krovu. garantirane iz prave ribje kosti napravljene, bele ali rujave po f. 5, barvane od f. 7 naprej. Pariški životniki s trakovi za stiskanje beli ali rujavi od f. 8, barvani od f. 10 naprej, francoski životniki s pripenkami od f. 10, barvani od f. 12, naprej.
Novost! Stefanije životniki brez planšetov, vsled spričeval zdravnikov, priporočljivi vsakej dami, posebno pa tukim, ki trpè na srčnik, jetrnih in želočnih boleznih, trajljivi, držeči formo, brez da bi želodcu najmanj škodovali, elegantno napraljeni od f. 8 naprej. Životniki za dame v vsih barvah, formah, v vsakej velikosti in po vsakej cenii. — Naročbe iz dežele, pošiljatvo ogleda ali mere in naznanjenjem cene po poštnem povzetju. Kar se ne dopade, ali prileže, se zamenja za drugo.